

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 2.50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

::: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, petak 20. studenoga 1914.

BR. 154

U RUSIJI.

Velika bitka još traje.

BERLIN, 19. studenoga. Službeno se danas saopćuje:

Na istočnom ratištu ponovno upućeni bojevi još su u toku.

7.000 zarobljenih.

BEČ, 19. studenoga. Službeno se saopćuje sljedeće:

Bitka u ruskoj Poljskoj dobro napreduje.

Prama dosadanjim vijestima, zarobile su naše čete 7.000 Rusa, zaplijenile 18 pušanih strojeva i više topova.

Zatvorenje

luke Libau.

BERLIN, 17 studenoga. Admiralski štab javlja:

Dijelovi njemačke ratne mornarice Istočnog mora zatvorili su dne 17 ov. mj. ulaze u rusku ratnu luku Libau time što su na ulaz potopili nekoliko ladja. - Također su bombardirali važna vojna spremišta.

Torpile, koje su bile prodrle u nutrašnjost luke, ustanoviše, da neprijateljskih bojnih ladja u luci nije bilo.

Sa francuskog ratišta.

Teški gubitci Francuza.

BERLIN, 19. studenoga. Službeno se saopćuje danas prije podne:

U zapadnoj Flandriji i na sjeveru Francuske položaj je nepromijenjen.

Žestoki napadaj Francuza proti Servonu na zapadnoj strani Argonne bio je odbiven uz teške gubitke po Francuze.

Turski uspjesi

Napredovanje u Egiptu — Poraz Rusa.

CARIGRAD, 19 studenoga. Glavni kvartir saopćuje:

Na svim ratištima bojevi se nastavljaju uspjehom. U Egiptu operirajuće čete zaposele Kalatmahal, 120 kilometara s onu stranu granice.

Preko Lazieten u rusko područje prodrle čete porazile su neprijatelja i zadale mu velike gubitke.

Tursko-ruski sraz na moru.

Ruska oklopnača teško oštećena.

CARIGRAD, 19. studenoga. Glavni kvartir saopćuje:

Turska flota napala je rusku eskadru, koja se sastojala iz sedam brodova i koje je bombardirala Trapezunt.

Na visini Sebastopola jedna ruska oklopnača bila je teško oštećena.

Ruske bojne ladje pobježe u pravcu Sebastopola. Turska flota je za njima u potjeri.

Italija prama ratu.

Više talijanskih listova kaže, da se Italija ne smije ni u kakvu akciju usijed uplitanja Turske upustiti. Položaj u Egiptu nije za Italiju nikako opasan. U svakom slučaju ne bi bilo podnesno, kad bi Italija, kako to neki listovi traže, stupila u kooperaciju sa Engleskom. Za ovaku kolonijalnu pustolovinu moralo bi se poslati na polje 100.000 ljudi, a to svakako ne bi bilo umjesno. Ovako misle između ostalih „Gazetta del Popolo“ i „Telegrafo“.

„Italia“ kaže, da se govori, kako je Sonino u početku rata nasuprot Salandri bio mišljenja, da se Italija mora pridružiti Njemačkoj i Austro-Ugarskoj. Nu svakako se mora kazati, da su se svi ministri podvrgli programu Salandre, koji je za održanje neutralnosti.

„Corriere d'Italia“ piše: Mnogi traže od novog kabineta, da se odmah udje u rat. Ako se pomisli, da u kabinetu nema nijednog pristalice rata, da je radikalna štampa rastronjena, pa kad se dalje uzme u obzir karakter Salandre, to se onda može sasvim mirno reći, da se formula talijanske neutralnosti neće mijenjati.

„Osservatore Romano“ upućuje na rezultat talijanskih prihoda za prva četiri mjeseca proračunske godine 1913.-14. koji pokazuje deficit od 63 miliona. Krajem 1914. godine iznosiće deficit sigurno 200 miliona. Tome dolazi još deficit prošle godine od 100 miliona. Novi vojni krediti, koji su načelno odobreni, iznose 800 miliona. To sve iznosi više od milijarde. Obzirom na ove brojeve morali bi se zatvoriti u ludnicu oni, koji podbadaju na rat.

„Giornale d'Italia“ piše Caratulo: Naš glavni interes jeste i ostaje Sredozemno more. U Tunisu imamo stotine hiljade ratnika. Biserta je za nas velika opasnost. Podsjećam na riječi Hannotaua: „Biserta drži za grkljan Sredozemno more“. Ovome ne treba komentara. Odatle slijedi, da mi danas moramo misliti na sve naše interese, ne samo na Jadranskom moru, nego i u Sredozemnom moru.

„Vittoria“, drži, da je danas za Englesku položaj vrlo nepovoljan. Slom engleskog gospodstva na moru nije nemoguć. Što se tiče Italije, to za nju sve više raste zadaća, da dovrši svoj historijski razvitak, pa da se oslobodi od ropstva u Sredozemnom moru. To je narodno pravo Italije. Asquith, koji govori o ostobodilačkom ratu, ili je vrlo naivan ili lukav. Zastava Engleske ne brani slobode, pa baš protiv zastave Engleske diže se danas idealizam Italije.

I „Avanti“ udara protiv Engleske. Aneksija Cipra bila je hladan pljusak. To je bila Engleska, koja je onako govorljivo istupila za narodna prava Belgije i ostalih država. U sredozemnom moru sve je pokidano, a Italija još misli na to, da štiti međunarodna prava!

PAPA O RATU.

Papa je izdao biskupima katoličkog svijeta encikliku, u kojoj prije svega iznosi strahovitu sliku sadašnjega rata te zaklinje vladare i narode, da bi dokončali tu bratoubilačku borbu. Ali ima i drugi rat, koji ražaločuje papino srce, a to je rat duhova, koji se ima smatrati porijeklom onog drugog rata. Njegovi glavni uzroci leže u nestašici iskrene ljubavi prema iskrenjenu među ljudima, pa i u tome, što je materijalno dobro postalo jedinim ciljem ljudske radnosti.

Papa opominje na osnovu evanđelja, da se treba uzajamno ljubiti, čim će se postići, da će se visoki pokloniti pred niskima sa kršćanskim krepostima, a niski će imati pouzdanja u visoke. Jer prava sreća ne stoji u zemaljskim dobrima nego u nadzema-

ljskim. Stoga treba da se ojača vjera u prekonaravno a tim i ufanje u neprolazna dobra. Kukulj modernizma mora se istrijebiti i s njim zli modernistički duh.

Enciklika svršava s najtoplijim željama za mir među narodima, koji će naći u miru neprocjenjivih dobara, i za crkvu koja će u tome naći nužnu slobodu i dokončanje abnormalnih prilika, u kojima se Papa danas nada, a protiv kojih on ponavlja prosvjed svojih prešasnika. Papa preporučuje, da se moli Boga za mir i prizivlje zagovaranje Blažene Djevice.

Sveti rat.

To, što je sultan-kalifa proklamirao sveti rat, što predstavlja veliki historijski događaj, izazvalo je silnu senzaciju, te se o tome mnogo razpravljalo u svim krugovima. Proklamacija će svetog rata kod svih muslimanskih naroda cijeloga svijeta naći silan odaziv, te će imati veliki upliv na tok rata.

Novinstvo se bavi velikim značenjem carskog manifesta, kojim se proglašuje sveti rat ili džihad, te ustanovljuje, da se od danas svaki musliman, koji može nositi oružje, dapače i žene, mora boriti protiv onih država, koje je kalifa proglasio kao neprijatelje Islama. Rat je na ovaj način dužnost ne samo svih Otomana, već svih triju stotina milijuna muslimana, što ih ima na svijetu.

„Ikdan“ piše: Muslimani, otvorite oči, pograbite oružje, uzdajte se u Boga, i bacite se svim svojim silama na neprijatelja. Kako kalifa kaže, božija će pomoć biti sa nama. Uvijek naprijed, sinovi Islama! Nema više nikakove razlike, nikakove opreke u kultusu među muslimanima. Svi muslimani imaju jedinstvenu želju: Uništiti neprijatelja!

„Tanin“ piše, baveći se pisanjem „Fremdenblatta“ o brzojavima, što ih smijenjeni izmjeću kralja Franje Josipa i sudjelana: Kad smo pročitali ovaj članak, uvjediteljsmo, da je naša zadaća dvostruka: Najprije osvetiti našu vjeru, a onda našim saveznicima dokazati, da ćemo dostojno ispuniti naše, koje u nas poluži, i da ćemo biti dosljedni heroizmu naših predjaca. Nije bez razloga za danas po podne sazvaia skupština Perzijanaca, koji će zahtijevati, da Rusi isprazne Perziju i tražiti od perzijske vlada da navijesti rat Rusiji. Veli se, da će skupština nada sve impozantno ispasti, i da će se na kraju doći pred pokliserstvo Njemačke i Austro Ugarske, da se tu prirede iskazi simpatija.

Sve ne-muslimanske narodnosti natječu se, da svojim učestvovanjem pokažu da sudjeluju u patriotskom ratu, što ga je poduzela turska vlada. Grčka je narodna bolnica iz vlastite pobude saopćila vladi, da vojnoj upravi stavlja na raspoloženje veliki broj kreveta za ranjenike i bolesne, vojničke osobe, te da je neke od svojih zavoda spremila isključivo za vojničke svrhe. Armenska izrazeitička narodna bolnica pokazuje isto takovu predusretljivost. Armenska je banka dala 23.000 K za čete, koje su poslana na granicu, a uz to je uredila ambulancu s 50 kreveta.

Katastrofa parobroda.

Dne 17. ov. mj. na putu iz Arse u Istri put Trsta potonuo je parobrod „Josefine“, od austro-amerikane, krcat ugljena. Od 12 ljudi posade 6 ih se spasilo, 1 je mrtav, a ostali su izgubljeni.

Parobrod „Josefine“ od 1277 tona registra, 78 metara dužine, 9 širine, 7 dubljine, sagrađen je bio još godine 1868. u Sunderlandu.

Akcija neutralnih država.

Na poziv švedske vlade obdržali su u zadnje vrijeme zastupnici neutralnih država vijećanja o zajedničkom istupu neutralnih vlasti proti mjerama, koje su uvele države koje su zaračene, i kojima se sprječava neutralna trgovina i pomorska plovidba.

Na vijećanjima su se složili u tome, da će se radi stanovitih odredaba, koje ozbiljno prijete, da će ometati neutralni promet, poduzeti kod odnosnih vevlasti nužni koraci.

Švedska je, danska i norveška vlada predala zastupnicima onih veselija, koje ovdje dolaze u obzir, u tom smislu protestnu notu, koja za sve države jednako glasi.

Tko još nije

zahtijevao izjašnjenje o nabavi izvrsne turske srečke, onaj ga

može dobiti

odma, pak naruči li onda srečku, u sretnom on može slučaju da šnjom već 1. prosinca pogodi

400.000 frankala!
SREĆOVNO ZASTUPSTVO 30, LJUBLJANA.

Grad i okolica.

Veliki vokalni i instrumentalni koncert, što su ga sinoć na korist „Crvenog Križa“ dali umjetnici gdjica Ester Mazzoleni i gosp. Tino Pattiera, uz sudjelovanje nekih diletanata te građanskog orkestra, pod ravnanjem maestra g. Pet a Zuliani, imao je umjetnički uspjeh, kakav, nakon onog trijumfa u prvom koncertu, i nije mogao izostati. Koli gdjica Mazzoleni, toli gosp. Pattiera, kao i svi ostali sudjelujući, posebice g. Zuliani, bili su predmetom srdačnih ovacija.

I ako vrijeme pogibelnog, kazalište je bilo puno sve otmjene publike, Utržak koncerta bio je 2300 K.

Za naše ranjenike poklonio je preč. Don Ivo kanonik Bjažić K 3—, da počasti uspomenu rajnika Iva Kulića.

Svečanost bl. Gospe od Zdravlja, koja pada sutra, a naš narod ju uvijek svetkuje, obdržavat će se i u susjednoj Dubravi.

Ranjeni vojnici. Prispjeli su nadalje: Vice Slavica Lozovac, Jurij Ivan Skradin-Dubravice, Josip Zorica Rupe, Rafael Križanin Mulat, Ernest Sluban Trst, Milan Užet Benkovac, Spiro Čenić Knin, Antun Vodarica-Zadar, Georg Pavašević Skradinsko polje, Ante Barčić Rab, Mirko Lavić Madine, Ante Marušić Arbanasi-Zadar, Ante Mardešić Zadar.

Okručnica „Kotarske Gospodarske Zadrage“. Upozorujemo sve vinogradare i gospodara na okružnicu „Kotarske Gospodarske Zadrage“ u Šibeniku, koju donosimo u današnjem listu i sa svoje strane preporučamo m. p. župnicima, da bi ju izvolili saopćiti svojim vjernicima sa oltara. Seoski pak glavari neka ju izlože na vidljivom mjestu na uvid svojih seljanima. Ured Gospodarske Zadrage otvoren je svaki dan od 10-12, a do odaziva naroda će ovisiti, hoće li Zadruga razviti svoju djelatnost i u drugom po narod korisnom pravcu u ovo kritično doba. Kod uprave Zadruga ima dobre volje i želje rada, a do naroda je da odluči sebi na korist.

Novaćenje slijedi sa obveznicama iz šibenske općine. Sutra sa zadnjim godištima ove općine dolazi i općina vedica. Tok novaćenja praćen je velikim interesom.

Bura je pala te je osvanuo krasan dan, i ako je studeno.

OKRUŽNICA

članovima „Kotarske Gospodarske Zadruga“.

Nabava modre galice, sumpora i ostalih gospodarskih potrebitina, danas nailazi na velike poteškoće: prvo što ovih artikla malo u trgovini ima i što ih je radi ovog teško dobiti, a drugo, što se moraju unapred plaćati i što roba putuje na rizik naručitelja.

Da pako naši članovi neostanu bez najnužnije potrebite količice modre galice i sumpora, to ćemo se postarati, da ove predmete namaknemo.

S ovog razloga pozivljamo sve članove, da se dodju predbilježiti za nabavu modre galice, sumpora i po mogućnosti drugih gospodarskih potrebitina, i to odmah, e da se uzmogne na vrijeme znati, koliko moramo ovih predmeta naručiti. Pošto ćemo naručiti samo onoliko galice i sumpora, koliko bude predbilježeno, to upozorujemo članove, da odmah svaki naruči koliko mu je nužno. Sve se mora plaćati unapred. Roba će putovati na rizik članova.

Upisivanje će se voditi u zadružnom uredu, kod sv. Duminka svaki dan od 10-12 sati prije podne do dana 30. t. m., kojim će se danom zaključiti upisivanje.

ŠIBENIK, 19 studenoga 1914.

PODPREDSJEDNIK

KRŠTE JADRONJA.

2 sobe sa pokućstvom

po mogućnosti NA OBALI traži se odmah. Obavjesti daje uredništvo „Hrv. Misli“. 3-3

NAJMODERNIJE POSJETNICE

IZRADJUJE

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU

U. Z. S. O. J.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati češ pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

- 40⁰ Kalijevom soli ili kainitom
- 15-16⁰ Kalciumcianamidom
- 16-21⁰ Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpčavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. : Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

PIO TERZANOVIĆ

TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

Rukotvorina, Odiela, Cipela

Galice, sumpora i gume prve svjetske tvornice

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBŠKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRAĐIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENICE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSARTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBČINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“
CENTRALA U TRSTU
Via della Cassa di Risparmio 5
(Vlastita kuća)

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Spiljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno vjersijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvučene založnice unovčuju se kod

Jadranske Banke u Trstu i svih njezinih podružnica.

Dionička glavica K 8.000.000. — Pričuva K 700.000.

Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te čeka i valuta. — Osiguravanje čekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje imenica, dokumenata, odrezaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vježla, napitnice. — Predjmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srećke, roba (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vješt. — Pretinac (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za kljente, u kojim se pretincima može držati svakovrsne vrijednosti.

JADRANSKA BANKA PODRUŽNICA ŠIBENIK

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

uzdržava od 1. listopada 1913. sljedeće glavne pruge

Trst-Metković A (poštanska)	Polazak iz Trsta ponedjeljak	5.— pos. p.
	povratak svake subote	6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska)	Polazak iz Trsta u četvrtak	5.— pos. p.
	povratak svakog utorka	6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska)	Polazak iz Trsta u subotu	5.— pos. p.
	povratak u četvrtak	6.30 pr. p.
Trst-Korčula (poštanska)	Polazak iz Trsta svake sriede	5.— pos. p.
	povratak u ponedjeljak	6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska)	Polazak iz Trsta u petak	5.— pos. p.
	povratak u sriedu	6.— pr. p.
Trst-Makarska (trgovačka)	Polazak iz Trsta svaki utorka	6.— pos. p.
	povratak svake nedjelje	1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovačka)	Polazak iz Trsta u subotu	7.— pos. p.
	Povratak svaki četvrtak	7.15 pos. p.

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA
KLESARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničenom jamčenju U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrsne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobito precizno izradjuje živealike, balustr, krsionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je obškrbljeno sa mramornim materijalom, tekodjer mramornim pločama za pokućstvo. Buduć je ista provljena izvrsnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na poduno zadovoljstvo gg. klijenata.

Na zahtjev šalje nacрте, uzorke nacrtajala, kao što i sve npute i razrješjenja.

Preporuča se redovnom običajstvu i prepostovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

MODE SALON

Marija Dundić

ŠIBENIK

Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i naklita najnovije vrsti za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku sezonu.

Prima popravke uz najumierenije cijene.

MLIJEKO: kravlje i ovčije, čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 48 para liter, Uzorna Mljekarna J. Drezga.

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

INGEROV ŠIVAČI STROJ

kojim se može šivati, veziti i vrpitati.

Singer Comp. šivači strojevi

dioničko društvo
ŠIBENIK, Glavna ulica.